

In de 20e eeuw was Sears de grootste retailer van de wereld. Het bedrijf was eind 19e eeuw begonnen als postorderbedrijf. Door innovatief te zijn en meer en goedkoper aan te kunnen bieden dan de concurrentie groeide Sears uit tot een miljardenconcern. Sears miste de slag naar e-Commerce echter volledig en werd op het gebied van prijzen ingehaald door Walmart. In 2018 vroeg Sears faillissement aan, een paar dagen later bereikte Amazon als tweede bedrijf ooit een beurswaarde van een biljoen dollar.

In het bedrijfsleven, maar ook in de biologie geldt: niet de sterkste overleeft, maar degene die zich het best kan aanpassen aan veranderingen. Kodak vond al in de jaren '70 de digitale camera uit, maar weigerde te investeren in verdere R&D en miste de slag naar digitale fotografie volledig. Nokia stond in de jaren '90 praktisch synoniem voor mobiele telefonie, maar begon te laat met de ontwikkeling van een operating system voor smartphones. V&D bleef zich focussen op het middensegment en fysieke winkels, in een tijd waarin consumenten óf voor kwaliteit (Bijenkorf), óf prijs (Action) of gemak (Bol.com) kozen.

De laatste jaren heb ik de rol van testers zien veranderen. Van de traditionele functionele tester in een watervalproject, via de Agile tester naar een DevOps specialist. Jarenlange ervaring als functioneel tester is van steeds minder waarde als de markt vraagt om kennis van testautomatisering en het kunnen beheren van build servers.

In economisch gunstige tijden kan je als bedrijf dat niet innovatief is jarenlang verder. In tijden van recessie nemen investeringen af en zal er minder vraag naar testers zijn. Voor de opdrachten die overblijven zal ook gelden dat er een extra druk is op tarieven, een slag die in deze tijd met veel ZZP'ers moeilijk te winnen zal zijn, en op kwaliteit.

In mijn ogen is de economie nooit hersteld van de kredietcrisis van 2008. Rente van centrale banken is nog altijd historisch laag en overheden hebben de recessie afgewend door zich nog verder in de schulden te steken. Er is ook een gevaar dat met name de technologiebedrijven zwaar overgewaardeerd zijn, wat een flashback is naar de dot-com bubbel van begin deze eeuw.

Het huidige politieke klimaat, met toenemende handelsspanningen en oplopende tarieven tussen verschillende landen kan een trigger zijn voor een nieuwe recessie.

Stefan Croes, testspecialist bij Polteq

Ik denk dat we ons hier als testers op moeten voorbereiden. Zijn wij wel flexibel genoeg om de markt te kunnen bieden wat er gevraagd wordt als de opdrachten of de banen niet meer ruim bezaaid zijn?

Jarenlange ervaring is wellicht niet voldoende als de markt vraagt om automatiserings- of DevOps-kennis die je (nog) niet hebt. Ik denk dat het heel belangrijk is dat elke tester leert programmeren en roep hen én hun werkgever op hier een speerpunt van te maken.

Stefan Croes